

středa 28. května 2008

red

Od první operace srdce s mimotělním oběhem uplynulo půl století

Praha – Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie Brno si připomíná padesáté výročí první operace srdce s mimotělním krevním oběhem. V Brně ji se svým týmem provedl prof. Jan Navrátil. Šlo o první takovou operaci nejen v Československu, ale i v zemích střední Evropy.

Jan Navrátil tehdy na II. chirurgické klinice úspěšně operoval sedmiletou pacientku s vrozeným defektem mezišišňové přepážky.

Zavedením přístroje pro mimotělní oběh (ECC) začalo období dynamického rozvoje kardiochirurgie. Operace pod přímou kontrolou zraku, možnost chladit pacienta pomocí výměníků tepla, lepší ochrana myokardu, umožnily prodloužit operační výkony v srdci, a tím podstatně rozšířit spektrum operací.

Toto středoevropské prvenství bylo jedním z mnohých v kariéře prof. Jana Navrátila. S programem srdečních operací začal po svém nástupu do funkce přednosty II. chirurgické kliniky Fakultní nemocnice U sv. Anny v Brně v roce 1952. Za patnáct let uskutečnil se svým týmem na tři tisíce srdečních operací.

Prof. MUDr. Jan Navrátil, DrSc, dr. h. c., (1909-1992), byl v roce 1967 na základě konkurzu jmenován profesorem Vídeňské univerzity a přednostou II. chirurgické kliniky tamtéž. Tehdejší stranické orgány ČSSR nejdříve jeho přestup nepovolily, o změnu oficiálního zákazu se tehdy zasloužili představitelé Československé akademie věd a Univerzity Karlovy v Praze.

Po celou dobu, ať v Brně či Vídni, Jan Navrátil přispíval k důslednému konstituování mladého vědeckého oboru, ale také získal řadu prvenství, významných v evropském a světovém kontextu. Od 70. let se zasloužil o rozvoj metod klinických aplikací mechanické podpory srdce. Je považován za jednoho z pionýrů světové kardiochirurgie.

Někteří z jeho žáků se stali přednosty významných chirurgických a kardiochirurgických pracovišť v Československu, Rakousku a Německu. On sám zůstal až do konce svého života ředitelem Ústavu pro kardiologický výzkum Boltzmannova institutu ve Vídni.

U příležitosti tohoto výročí připravuje Centrum kardiovaskulární a transplantační chirurgie Brno na 6. červen 2008 mezinárodní konferenci o soudobé problematice mimotělního krevního oběhu.

*

Převzato z oficiálního serveru Česká republika (www.czech.cz), portálu, spravovaného Ministerstvem zahraničních věcí ČR

Z materiálu tiskové konference pořádané tiskovým odborem Akademie věd ČR v Praze 28. května 2008.